

Sygn. akt: I C 1357/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 lutego 2017 roku

Sąd Rejonowy w Bielsku Podlaskim I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	<i>Katarzyna Wencka</i>
Protokolant:	<i>Katarzyna Pawluczuk</i>

po rozpoznaniu w dniu 13 lutego 2017 roku w Bielsku Podlaskim

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S.

przeciwko N. D.

o zapłatę

I. Zasądza od pozwanej N. D. na rzecz powoda (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S. kwotę 13 705,25 zł (trzydzieści tysięcy siedemset pięć złotych 25/100) z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy lombardowej Narodowego Banku Polskiego nie wyższej niż odsetki maksymalne za opóźnienie od dnia 09 czerwca 2016 roku do dnia zapłaty.

II. Zasądza od pozwanej N. D. na rzecz powoda (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S. kwotę 5504,72 zł tytułem kosztów procesu.

Sygn. akt I C 1357/16

UZASADNIENIE

Powód (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w S. domagał się zasądzenia od pozwanej N. D. kwoty 13.705,25 zł. wraz z odsetkami umownymi naliczanymi według zmiennej stopy procentowej stanowiącej czterokrotność stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego, nie wyższej jednak niż dwukrotność sumy stopy referencyjnej Narodowego Banku Polskiego i 5,5 punktów procentowych (odsetki maksymalne za opóźnienie) od dnia 9 czerwca 2016 roku do dnia zapłaty. W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, że jest nabywcą wierzytelności wynikających z umowy przystąpienia do długu nr (...) z dnia 30 grudnia 2013 roku. Powód podnosił, że w dniu 15 czerwca 2012 r. zbywca wierzytelności – Spółdzielcza (...) zawarła z pożyczkobiorcą J. D. umowę pożyczki w kwocie 11.000 zł. Pozwana N. D. przystąpiła do długu na mocy umowy z dnia 30 grudnia 2013 roku, tym samym zobowiązała się spłacić zadłużenie na warunkach określonych w tej umowie. Pozwana N. D. mimo zobowiązania wynikającego z umowy, nie regulowała rat pożyczki w ustalonych przez strony terminach, tym samym zbywca wierzytelności uzyskał podstawę do wypowiedzenia stosunku umownego. Wypowiedzenie umowy zostało skutecznie doręczone pozwanej. Na kwotę dochodzoną pozwem składają się: kapitał – 9.801,81zł, odsetki karne do dnia wniesienia pozwu – 3.903,44 zł.

S.w L. VI Wydział Cywilny w elektronicznym postępowaniu upominawczym w sprawie o sygn. akt (...) na mocy postanowienia z dnia 22 września 2016 roku stwierdził brak podstaw do wydania nakazu zapłaty i sprawę przekazał do Sądu Rejonowego w B. P. (k.6).

Powód podtrzymał żądanie pozwu w całości i wnosił o zasądzenie kosztów procesu według norm przepisanych (k.11-12). Wskazywał, że nabył przedmiotową wierzytelność w drodze cesji. Pierwotny wierzyciel Spółdzielcza (...)z siedzibą w G. zawarła w dniu 22 grudnia 2015 roku z (...) umowę przelewu wierzytelności, na mocy której dokonała przelewu wierzytelności w tym wierzytelności objętej pozwem (k.22-25). Zaś (...) w dniu 22 grudnia 2015 roku zawarła umowę dotyczącą obsługi wierzytelności 26D w odniesieniu do Funduszu 26 z powodem - (...) Spółką z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S., na mocy której dokonała przelewu m.in. wierzytelności objętej pozwem (k. 18-21).

Pozwana N. D. wносиła o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od strony powodowej na rzecz pozwanej kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Kwestionowała legitymację bierną i czynną powoda, samą zasadę dochodzenia roszczenia i wysokości kwoty dochodzonej pozwem. Twierdziła, że należność, której dochodzi powód w niniejszej sprawie, była pożyczką ubezpieczoną. W związku z czym roszczenie strony powodowej powinno zostać pokryte z polisy ubezpieczeniowej zawartej przez męża pozwanej J. D.. Podnosiła, że przed Sądem Rejonowym (...)w P. pod sygn. (...) toczyła się sprawa z powództwa N. D. przeciwko (...). Postępowanie to dotyczyło wypłaty na rzecz pozwanej kwoty pozostającej z sumy ubezpieczenia po zaspokojeniu niespłaconych należności z tytułu przedmiotowej pożyczki. Pozwana podkreślała, że strona powodowa powinna była wytoczyć powództwo o spłatę należności z tytułu pożyczki przeciwko ubezpieczycielowi. Pozwana kwestionowała legitymację czynną przejścia należności z poprzedniego wierzyciela na powoda. Ponadto wskazywała, że dochodzenie niniejszego roszczenia przez powódkę od pozwanej sprzeciwia się zasadom współżycia społecznego, w szczególności rzetelnego i uczciwego obrotu oraz ma na celu pominięcie podmiotu faktycznie odpowiedzialnego co do zasady za niniejsze zobowiązanie. Według pozwanej dochodzone roszczenie zmierzało do uzyskania przedmiotowego zobowiązania od osoby fizycznej zamiast od podmiotu faktycznie odpowiedzialnego, z którym została zawarta polisa (...) przez J. D.. Podnosiła również zarzut potrącenia. Został on zgłoszony pismem pozwanej z dnia 6.12.2016r. o potrąceniu wierzytelności przysługującej jej względem powódki- jako cesjonariusz wierzytelności- z tytułu czynu niedozwolonego. Zdaniem pozwanej działanie ubezpieczyciela pożyczki w niniejszej sprawie wypełnia przesłanki odpowiedzialności deliktowej. W związku z czym pozwana w dniu 6 grudnia 2016 roku złożyła wobec powoda oświadczenie o potrąceniu wierzytelności w kwocie 10 100, 26 zł przysługującej jej względem (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S. z tytułu czynu niedozwolonego.

Sąd Rejonowy ustalił i zważył, co następuje:

W dniu 15 czerwca 2012 r. J. D. zawarł ze Spółdzielczą (...) im. F. S. z siedzibą w G. umowę pożyczki (kredytu konsumenckiego) Nr (...) na kwotę 11.000 zł. Umowa została zawarta na okres od dnia 15 czerwca 2012 r. do dnia 15 czerwca 2017 r. J. D. zobowiązał się dokonać spłaty pożyczki w miesięcznych ratach, zgodnie z harmonogramem spłat (k. 81-86).

Zabezpieczeniem pożyczki było przystąpienie przez J. D. do umowy ubezpieczenia grupowego A. (...) zawartej w dniu 15 czerwca 2012 r.. Pożyczkobiorca był zobowiązany do uiszczenia na rzecz K. opłaty stanowiącej zwrot kosztów ubezpieczenia w całym okresie obowiązywania umowy pożyczki. Koszt zabezpieczenia wyniósł 1.074 zł i był płatny jednorazowo w dacie wypłaty pożyczki (dowód: kserokopia umowy pożyczki (k. 81-86).

Zgodnie z treścią deklaracji zgody na przystąpienie do grupowego ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków A. (...) przedmiotem ubezpieczenia była śmierć ubezpieczonego w następstwie nieszczęśliwego wypadku; śmierć ubezpieczonego w następstwie zawału serca lub udaru mózgu; całkowita, trwała niezdolność ubezpieczonego do pracy w następstwie nieszczęśliwego wypadku; pobyt ubezpieczonego w szpitalu w następstwie nieszczęśliwego wypadku. Suma ubezpieczenia została ustalona na poziomie 15.000 zł. Ubezpieczenie zostało zawarte na okres od dnia 16 czerwca 2012 r. do dnia 15 czerwca 2017 roku. Do wysokości zadłużenia J. D. wobec ubezpieczającego ((...)) na dzień śmierci ubezpieczonego, podmiotem uposażonym został ubezpieczający. J. D. nie wskazał osoby uposażonej

do wysokości kwoty pozostałej po wypłacie części należnej ubezpieczającemu. Podstawę umowy grupowego ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków stanowiły Ogólne Warunki Grupowego Ubezpieczenia Następstw Nieszczęśliwych Wypadków A. (...). Z § 16 pkt. 6 Ogólnych Warunków Grupowego Ubezpieczenia Następstw Nieszczęśliwych Wypadków wynikało, że jeżeli w chwili śmierci ubezpieczonego nie ma imiennie wyznaczonego uposażonego, świadczenie ubezpieczeniowe otrzymuje w pierwszej kolejności małżonek ubezpieczonego (k.87-91).

W dniu 22 kwietnia 2013 roku zmarł J. D. (dowód odpis skrócony aktu zgonu znajdujący się na k. 10v akt Sądu Rejonowego (...) w P. o sygnaturze (...)).

Spółdzielcza (...) im. F. S. z siedzibą w G. jako uposażony – uprawniony do uzyskania świadczenia, wynikającego z umowy ubezpieczenia z dnia 15 czerwca 2012 r., zgłosiła ubezpieczycielowi roszczenie z tytułu ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków A. (...) w związku ze zgonem J. D.. Decyzją z dnia 8 lipca 2013 r. Towarzystwo (...) (...) z siedzibą w S. odmówiło wypłaty świadczenia z tytułu zgonu J. D.. Ubezpieczyciel wskazał, że zgromadzona dokumentacja nie potwierdza, iż zgon ubezpieczonego nastąpił w skutek nieszczęśliwego wypadku, zawału serca lub udaru mózgu (k.131). N. D. wniosła odwołanie od powyższej decyzji. W dniu 30 sierpnia 2013 r. po ponownym rozpatrzeniu sprawy, ubezpieczyciel podtrzymał swoje stanowisko w sprawie i odmówił zmiany zaskarżonej decyzji (k. 26 akt Sądu Rejonowego (...) w P. o sygnaturze (...)).

W dniu 30 grudnia 2013 roku została zawarta umowa przystąpienia do długu pomiędzy Spółdzielczą (...) im. F. S. z siedzibą w G. a N. D.. Przedmiotem ugody była wierzytelność przysługująca K. wobec przystępującego z tytułu umowy pożyczki/kredytu nr (...) z dnia 15 grudnia 2012 roku zawartej z J. D.. Ugoda została zawarta na okres od dnia 30 grudnia 2013 roku do dnia 10 lipca 2016 r, na mocy której N. D. zobowiązała się do spłaty należności objętej ugodą wraz z należnymi odsetkami do dnia 10 lipca 2016 r. Pozwana zobowiązała się dokonać spłaty pożyczki w miesięcznych ratach, zgodnie z harmonogramem spłat (k. 44-45).

Dnia 8 kwietnia 2014 roku N. D. wystąpiła do Sądu Rejonowego (...) w P. z powództwem przeciwko Towarzystwu (...) (...) o zapłatę kwoty 4.094,47 zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 11 czerwca 2013 roku do dnia zapłaty. Po ostatecznym sprecyzowaniu powództwa wносиła o zasądzenie na jej rzecz kwoty 4899,74 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 11 czerwca 2013 roku. Wskazywała, że podstawą prawną wystąpienia z roszczeniem zapłaty powyższej kwoty stanowi fakt, że jest ona jednym z uposażonych z umowy grupowego ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków . (...), którą zawarł jej mąż z Towarzystwem (...) (...) w dniu 15 czerwca 2012 roku w celu zabezpieczenia pożyczki.

Wyrokiem z dnia 28 sierpnia 2015 roku Sąd Rejonowy (...) w P. w sprawie o sygnaturze akt (...) zasądził od Towarzystwa (...) (...) z siedzibą w S. na rzecz N. D. kwotę 4.899,74 zł z ustawowymi odsetkami. W pozostałym zakresie powództwo oddalił (dowód: akta sprawy (...) Sądu Rejonowego (...) w P.).

W sprawie bezspornym było, że pomiędzy mężem pozwanej N. J. D., a Spółdzielczą (...) im. F. S. z siedzibą w G. doszło do zawarcia umowy pożyczki nr (...) z dnia 30 grudnia 2013 roku na kwotę 11.000 zł. Bezsporną kwestią była także okoliczność ubezpieczenia pożyczki przez Towarzystwo (...) (...) z siedzibą w S..

Pozwana N. D. przyznała, że podpisała umowę przystąpienia do długu zawartą w dniu 30 grudnia 2013 roku pomiędzy nią, a Spółdzielczą (...) im. F. S. z siedzibą w G.. Na podstawie, której to umowy zobowiązała się do spłaty należności wynikającej z tytułu umowy pożyczki nr (...), zawartej w dniu 15 czerwca 2012 roku przez jej męża ze Spółdzielczą (...) im. F. S. z siedzibą w G.. Pozwana przyznała, że podpisała umowę, ale nie spłacała zadłużenia zgodnie z harmonogramem spłat.

W ocenie Sądu powództwo było zasadne. Powód dochodził roszczenia jako nabywca wierzytelności. W myśl art. 509 § 1 kc wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (przelew), chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania.

Wraz z wierzytelnością przechodzą na nabywcę wszelkie związane z nią prawa, w szczególności roszczenie o zaległe odsetki.(§ 2).

W myśl natomiast art. 513 § 1 kc dłużnikowi przysługują przeciwko nabywcy wierzytelności wszelkie zarzuty, które miał przeciwko zbywcy w chwili powzięcia wiadomości o przelewie.

W piśmiennictwie zauważono, że przy analizie stosunku dłużnik – cesjonariusz szczególnie uwidaczniają się dwie zasady, charakteryzujące ten stosunek. Pierwsza dotyczy nabycia przez cesjonariusza w drodze przelewu wierzytelności tylu praw, ile miał cedent. Wyraża to paremia *nemo in alium plus iuristransferre potest quam ipse habet*. Cesjonariusz nie może więc żądać od dłużnika świadczenia w większym rozmiarze niż cedent. Druga zasada dotyczy sytuacji prawnej dłużnika, która nie może ulec pogorszeniu na skutek przelewu w stosunku do tej, jaką dłużnik miał przed przelewem (J. Mojak (w:) Kodeks..., s. 162; H. Ciepła (w:) Komentarz..., s. 595; B. Łubkowski (w:) Kodeks..., s. 1225). Z wierzytelnością po przelewie pozostają zatem związane wszystkie zarzuty dłużnika, które mogły być podnoszone w stosunku do poprzedniego wierzyciela (cedenta).

Wskazuje się na trzy rodzaje zarzutów: te, które przysługiwały dłużnikowi w stosunku do cedenta, zarzuty osobiste dłużnika oraz zarzuty dotyczące samej umowy cesji (nie będące zarzutami ani osobistymi, ani służącymi w stosunku do cedenta) .

W realiach niniejszej sprawy taki obowiązek spoczywał na stronie powodowej i to powód powinien wykazać, że skutecznie nabył wierzytelność przysługującą cedentowi w stosunku do pozwanej. Nie wystarczy przy tym złożenie dokumentów potwierdzających samą czynność prawną w postaci umowy cesji wierzytelności. Konieczne jest także przedstawienie nie budzących wątpliwości dowodów na istnienie wierzytelności będącej przedmiotem przelewu oraz jej wymagalności. Nabywca wchodzi bowiem w sytuację prawną poprzedniego wierzyciela i tak jak poprzedni wierzyciel, dochodząc zapłaty wierzytelności, powinien udowodnić przede wszystkim podstawy istnienia wierzytelności a nie tylko sam fakt cesji. Strona powodowa przedłożyła do akt sprawy między innymi uwierzytelnione dokumenty: kserokopię umowy pożyczki nr (...) zawartą między Spółdzielczą (...) im. (...) S. z siedzibą w G. a J. D. (k.81-86), kserokopię umowy przystąpienia do długu zawartą między Spółdzielczą (...) im. (...) S. z siedzibą w G. a pozwaną N. D. (k.44-45), jak również kserokopię wyciągu z umowy przelewu wierzytelności zawartej w dniu 22 grudnia 2015 roku między Spółdzielczą (...) im. F. S. z siedzibą w G., a (...) wraz z wykazem wierzytelności, z podpisami notarialnie poświadczonymi (k. 22-25) oraz kserokopię wyciągu z umowy dotyczącej wierzytelności 26D w odniesieniu do funduszu 26 zawartej w dniu 22 grudnia 2015 roku zawartą pomiędzy (...), a (...) Spółką z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S. wraz z wykazem wierzytelności, z podpisami notarialnie poświadczonymi (k.18-21). W związku z tym nie mógł budzić wątpliwości Sądu fakt przelewu wierzytelności mającej swoje źródło we wskazanej wyżej umowie pożyczki. W tym stanie rzeczy Sąd uznał, że powodowa spółka wykazała, że nabyła w drodze cesji - wierzytelność wynikającą z umowy przystąpienia do długu.

Przechodząc do merytorycznej oceny zasadności powództwa, należało stwierdzić, że powództwo było zasadne zarówno co do zasady jak i co do wysokości. Powód dochodził zasądzenia na jego rzecz należności wynikającej z umowy pożyczki (kredytu konsumenckiego) Nr (...) zawartej w dniu 15 czerwca 2012 roku przez J. D. z Spółdzielczą (...) im. F. S. z siedzibą w G.. Pozwana N. D. stała się dłużniczką wyżej wskazanego zobowiązania poprzez zawarcie w dniu 30 grudnia 2013 roku umowy przystąpienia do długu.

Zgodnie z art. 519 § 1 kc osoba trzecia może wstąpić na miejsce dłużnika, który zostaje z długu zwolniony (przejęcie długu). Klasyczne przejęcie długu (art. 519 i nast. kc) stanowi umowę, na podstawie której osoba trzecia, nie będąca stroną stosunku obligacyjnego wstępuje w miejsce dotychczasowego dłużnika, który w związku z tym zostaje zwolniony z długu.

Oświadczenie pozwanej należy jednak ocenić jako kumulatywne przystąpienie do długu, które jest dopuszczalne na podstawie swobody stron postępowania w kształtowaniu stosunku obligacyjnego zgodnie z zasadą swobody umów wyrażoną w art. 353¹ kc. W tym przypadku nowego dłużnika należy traktować jako współdłużnika solidarnego,

zaś konsekwencją prawną takiej umowy jest tzw. kumulatywne przystąpienie do długu, a nie jego przejęcie, gdyż zwolnienie dotychczasowego dłużnika powinno być w umowie przejęcia określone w sposób wyraźny, a nie tylko per facta concludentia (vide Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 28.06.2000 r., IV CKN 72/00, legalis nr 82832). Skoro w odniesieniu do przejęcia długu nie występują ograniczenia w wypadku świadczeń pieniężnych (z wyjątkiem świadczeń publicznoprawnych i obowiązków podatkowych), to i w przypadku kumulatywnego przystąpienia do długu trudno doszukiwać się ich.

W niniejszej sprawie to na pozwanej N. D. ciążył obowiązek zapłaty kwoty wynikającej z pożyczki zawartej przez jej męża. Bowiem to pozwana zawarła wiążącą umowę kumulatywnego przystąpienia do długu. Pozwana nie kwestionowała zawarcia umowy przystąpienia do długu. W trakcie postępowania przyznała, iż nie dokonywała żadnych wpłat na poczet zadłużenia.

Wbrew twierdzeniom pozwanej, powód był uprawniony do dochodzenia swoich roszczeń przeciwko pozwanej, które wynikały z umowy przystąpienia do długu zawartej między Spółdzielczą (...) im. F. S. z siedzibą w G. a pozwaną N. D..

Pozwana podnosiła, że powód powinien wytoczyć powództwo przeciwko ubezpieczycielowi jako uposażonemu do świadczenia w ograniczonej wysokości. Zdaniem Sądu w niniejszej sprawie zobowiązanie pozwanej oraz ubezpieczyciela są zobowiązaniami in solidum. Należy wskazać, że w umowie ubezpieczenia występuje dwóch uposażonych: pozwana – N. D. oraz ubezpieczyciel – Towarzystwo (...). Odpowiedzialność in solidum, czyli tzw. solidarność nieprawidłowa, występuje przy zbiegu odpowiedzialności więcej niż jednego dłużnika, opartej na różnych podstawach prawnych. W takim wypadku wierzyciel może dochodzić całości lub części świadczenia od wszystkich dłużników łącznie (jednym pozwem) lub od każdego z osobna, przy czym spełnienie świadczenia przez jednego z nich, zwalnia pozostałych. W niniejszej sprawie powód miał prawo pozwać tylko jednego z dłużników, co też uczynił. Nie wyklucza to możliwości dochodzenia regresu przez pozwaną wobec ubezpieczyciela. Należy zaznaczyć, że (...) Spółdzielczych (...) w S. zostało zawiadomione o toczącym się procesie w trybie art. 84 kpc (k.145v) nie wstąpiło jednak do sprawy w charakterze interwenienta ubocznego.

Pozwana podnosiła także zarzut potrącenia potrąceniu wierzytelności w kwocie 10 100, 26 zł przysługującej jej względem (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S. z tytułu czynu niedozwolonego. Zgodnie z art. 498 § 1 kc gdy dwie osoby są jednocześnie względem siebie dłużnikami i wierzycielami, każda z nich może potrącić swoją wierzytelność z wierzytelności drugiej strony, jeżeli przedmiotem obu wierzytelności są pieniądze lub rzeczy tej samej jakości oznaczone tylko co do gatunku, a obie wierzytelności są wymagalne i mogą być dochodzone przed sądem lub przed innym organem państwowym. Zatem aby mogło dojść do potrącenia, spełnione być muszą łącznie cztery przesłanki: wzajemność wierzytelności, jednorodzańowość świadczeń, wymagalność wierzytelności, zaskarżalność wierzytelności. Podnoszony przez pozwaną zarzut potrącenia w ocenie Sądu jest bezzasadny. Powód zaprzeczył aby był dłużnikiem pozwanej. Pozwana nie wykazała, że przysługuje jej wymagalna wierzytelność. Pozwana nie wykazała istnienia i wysokości swojej wierzytelności. W związku z czym zarzut potrącenia nie zasługiwał na uwzględnienie.

W ocenie Sądu, wbrew twierdzeniom pozwanej, w sprawie nie zachodzą także żadne wyjątkowe okoliczności uzasadniające zastosowanie art. 5 kc.

Biorąc pod uwagę powyższe Sąd zasądził od pozwanej N. D. na rzecz powoda (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S. kwotę 13.705,25 zł wraz z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy lombardowej Narodowego Banku Polskiego nie wyższej niż odsetki maksymalne za opóźnienie od dnia 9 czerwca 2016 roku do dnia zapłaty.

O odsetkach Sąd orzekł w oparciu o art. 481 § 1 i 2 k.c. Sąd zasądził odsetki umowne w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP w stosunku rocznym liczone od dnia wniesienia pozwu tj. od 9 czerwca 2016 roku do dnia zapłaty.

O kosztach Sąd orzekł jak w punkcie II wyroku, na podstawie art. 98 k.p.c. uznając stronę pozwaną za przegrywającą niniejsze postępowanie i zasądając od niej na rzecz powoda zwrot kosztów procesu, na które złożyła się opłata sądowa

w kwocie 686 zł, opłata skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł, inne koszty w postaci opłaty manipulacyjnej dla dostawcy usługi płatności 1,72 zł oraz koszty zastępstwa procesowego – 4800 zł.

Sędzia